

ประกาศโรงพยาบาลสะเดา
เรื่อง นโยบายความปลอดภัยด้านยา

นโยบายเพื่อความปลอดภัยด้านยาฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางหลักในการกำหนดมาตรฐานการบริหารเวชภัณฑ์ยา การใช้และการบริหารจัดการยาระดับโรงพยาบาลและเครือข่ายบริการสุขภาพ อำเภอสะเดา ให้บุคลากรใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับนโยบายความปลอดภัย การป้องกันและจัดการความเสี่ยงในโรงพยาบาลและเครือข่าย

นโยบายนี้ครอบคลุมบุคลากรทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้และการบริหารจัดการยา ได้แก่ องค์กรแพทย์ บุคลากรหน่วยงานทันตกรรม พยาบาล บุคลากรโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และบุคลากรหน่วยงานเภสัชกรรม

เป้าหมาย

ผู้รับบริการได้รับบริการด้านยาที่เป็นมาตรฐาน และมีความปลอดภัย

ขอบเขตนโยบาย

นโยบายการบริหารเวชภัณฑ์ยา

นโยบายความปลอดภัยด้านยา

นโยบายการบริหารเวชภัณฑ์ยา

โรงพยาบาลสะเดา โดยคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด (PTC) มีหน้าที่หลัก ในการกำหนด นโยบายด้านยาและเวชภัณฑ์ ควบคุมกำกับให้ดำเนินการตามระเบียบ มาตรการ แนวทางต่างๆ ตามที่ กระทรวง สาธารณสุขกำหนด เช่น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรการปฏิรูประบบบริหารเวชภัณฑ์ (Good Health at Low Cost) และมาตรการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข ปี ๒๕๔๒ เป็นต้น ทั้งนี้ต้อง คำนึงถึงความปลอดภัย ในการใช้ยา ในโรงพยาบาลด้วย

โรงพยาบาลสะเดาได้กำหนดนโยบายการบริหารยา ในประเด็นที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. ระบบบริหารจัดการยา

โดยคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด (PTC) ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายด้านยา ควบคุมกำกับให้ดำเนินการตามระเบียบ มาตรการ แนวทางต่างๆตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด มีหน้าที่ ในการประเมินและร่วมแก้ไขปัญหาโดยให้มีการประชุมไตรมาสละ ๑ ครั้ง

๒. การคัดเลือกและการกำหนดความต้องการใช้ยา

๒.๑ กำหนดบัญชียาที่ควรมีไว้ในโรงพยาบาลตามความเหมาะสม โดยใช้เกณฑ์ข้อบ่งชี้ ประสิทธิภาพ ข้อมูลความปลอดภัย ความเสี่ยง และต้นทุน

๒.๑.๑ ยาในบัญชียาหลักแห่งชาติไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ ของบัญชียาโรงพยาบาล

๒.๑.๒ มีสัดส่วนการใช้เงินบำรุงจัดซื้อยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐

๒.๑.๓ การเสนอยาเข้าและตัดออกจากบัญชียาโรงพยาบาล ปีละ ๒ ครั้ง โดย พิจารณาตามเกณฑ์การคัดเลือกรายการยา เข้า - ออกจากบัญชีโรงพยาบาล ร่วมกับข้อมูลทางวิชาการและนโยบายการดูแลผู้ป่วยด้านยา รวมถึงการ กำหนดมาตรการความปลอดภัยสำหรับรายการยาใหม่ที่ไม่เคยมีใช้ในโรงพยาบาล

๒.๒ จัดทำแผนจัดซื้อยาประจำปี ผ่านคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด และพิจารณา ขออนุมัติตามขั้นตอน

๓. การจัดซื้อจัดหายา ตามแผนการจัดซื้อยาประจำปี ดำเนินการตามพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และพิจารณาร่วมกับแนวทางดังนี้

๓.๑ จัดซื้อยาที่องค์การเภสัชกรรมผลิตหรือมีจำหน่าย

๓.๒ จัดซื้อยาโดยคำนึงถึงมาตรฐานโรงงานผลิตและการจัดส่ง โดยจัดซื้อจากบริษัทที่ผ่าน มาตรฐานโรงงาน GMP/PICS

๓.๓ จัดซื้อยาจากบริษัทที่ผ่านการจัดซื้อร่วมระดับจังหวัด ระดับเขต หรือระดับกระทรวง

๓.๔ จัดซื้อยาโดยคำนึงถึงความปลอดภัย และป้องกันความคลาดเคลื่อนทางยา เช่น พิจารณารายการยาที่เป็น look-alike-sound-alike

๓.๕ ปฏิบัติตามประกาศโรงพยาบาลสะเดา เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการ จัดซื้อจัดหาและส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา ลงวันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๔

๔. ควบคุม เก็บรักษา ยา อัตราสำรองคลังไม่เกิน ๒ เดือน

๔.๑ มีระบบรักษาความปลอดภัยของคลังยา โดยระบบ CCTV ประตูลังยาใส่กุญแจ ๒ ชุด และมอบหมายให้มีผู้จัดเก็บกุญแจแยก จากกันคนละดอก ไม่เปิดประตูลังเวชภัณฑ์ไว้ตลอดเวลา

๔.๒ ใช้โปรแกรมในการบริหารจัดการคลังยาเพื่อกำหนดค่าต่ำสุด สูงสุด ยอดคงเหลือ และ การรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆได้

๔.๓ ควบคุมอุณหภูมิและความชื้นให้อยู่ในช่วงที่กำหนด (อุณหภูมิไม่เกิน ๓๐ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ไม่เกิน ร้อยละ ๖๐)

๔.๔ มีระบบเฝ้าระวังยาหมดอายุ และยาเสื่อมสภาพ

๕. การเบิกจ่ายยา

๕.๑ กำหนดการเบิกยาจากคลัง ดังนี้

๕.๑.๑ ห้องจ่ายยาผู้ป่วยนอกเบิกยาทุกวันพุธ และผู้ป่วยใน เบิกยาทุกวันจันทร์และ พุธที่สลับ

๕.๑.๒ หน่วยสำรองยาในโรงพยาบาล เบิกยาทุกวันอังคาร

๕.๑.๓ ยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ประเภท ๒ เบิกยาทุกวันจันทร์

๕.๑.๔ หน่วยสำรองยานอกโรงพยาบาล ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล PCU และศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล เบิกยาเดือนละ ๒ ครั้ง ตามแผนการเบิกยาที่กำหนด

๕.๒ ตรวจสอบความถูกต้องของใบเบิกเมื่อเบิก และความถูกต้องของจำนวนและรายการยาที่เบิกเมื่อรับ และลงนามผู้มีสิทธิ์เบิก และรับยา ตามคำสั่งโรงพยาบาลสะเดา

๖. ระบบตรวจสอบและรายงาน

๖.๑ มีระบบการตรวจสอบภายใน คลังยา โดยให้มีการตรวจสอบการรับ-จ่าย ทะเบียนควบคุม และนับจำนวนที่เหลือจริงทุกเดือน โดยสุ่มเลือกรายการที่มี ราคาแพง มีการเบิกจ่ายมาก หรือรายการที่อาจถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด และเสนอผลการ ตรวจสอบต่อผู้บังคับบัญชา

๖.๒ จัดให้มีรายงานสรุปการรับจ่ายยาและเวชภัณฑ์ รายเดือน/ไตรมาส เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น และ รายงานการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ประจำเดือนให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านเวชภัณฑ์ กระทรวง สาธารณสุข

๖.๓ รายงานการตรวจสอบพัสดุประจำปี

นโยบายความปลอดภัยด้านยา จัดทำแนวปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยด้านยา ดังนี้

๑. แนวทางป้องกันความคลาดเคลื่อนของยาทั้งระบบ ได้แก่

- แนวทางการป้องกันความคลาดเคลื่อนในการสั่งใช้ยา
- แนวทางการป้องกันความคลาดเคลื่อนในการส่งมอบยา
- แนวทางการป้องกันความคลาดเคลื่อนในการบริหารยา
- แนวทางการป้องกันความคลาดเคลื่อนในการใช้ยา สำหรับผู้ป่วยและ/หรือผู้ดูแลผู้ป่วย
- คู่มือ Drug Interaction และแนวทางการป้องกันและจัดการ Drug Interaction

๒. แนวทางการใช้ยาอย่างสมเหตุผล

เพื่อเพิ่มคุณภาพการรักษาและประหยัดค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาล ได้แก่ ยาบัญชี ง. ยาที่มีความเสี่ยงสูง ยาที่ค่าใช้จ่ายสูง ยาที่มีปริมาณการใช้สูง และยาปฏิชีวนะ โดยเฉพาะเน้นใน ๓ โรคเป้าหมาย ได้แก่ โรคติดเชื้อทางเดินหายใจ โรคท้องร่วงเฉียบพลัน และแผลเลือดออก

๓. แนวทางการกระจายยาในหน่วยบริการต่างๆ อย่างเหมาะสม และเกิดความปลอดภัย

- ๓.๑ กำหนดรายการยาที่จำเป็น สำรองในหน่วยบริการต่างๆและแนวทางการเบิกทดแทน
- ๓.๒ แนวทางการจัดเก็บยาเพื่อให้เหมาะสมและมีคุณภาพ ตามหลักวิชาการ ได้แก่ first expire first out LASA HAD ยาที่ควบคุมการใช้ และยาเสพติด

๔. แนวทางการประสานรายการยา (Medication reconciliation)

เพื่อให้มีข้อมูลเปรียบเทียบคำสั่งใช้ยา หรือส่งต่อคำสั่งใช้ยาล่าสุดในทุกรอยต่อการรักษา (แแรกับ ระหว่างนอนโรงพยาบาล และจำหน่ายกลับบ้าน)

๕. แนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวังความปลอดภัยด้านยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ ป้องกันเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (Adverse Drug Event, ADE)

เพื่อนำไปสู่การจัดวางระบบป้องกันการเกิดและลดความรุนแรงของการเกิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเชื่อมโยงข้อมูลทั้งเครือข่าย

๖. แนวทางการจัดการยาความเสี่ยสูง

กำหนดรายการยาที่มีความเสี่ยสูง แนวทางการสั่งใช้ยา จ่ายยา เตรียมยา บริหารยา และติดตามเฝ้าระวังหลังการให้ยาแก่ผู้ป่วย

๗. แนวทางการใช้ยาในผู้ป่วยกลุ่มพิเศษ

ได้แก่ เด็ก หญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตร ผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง ผู้ป่วยระยะท้าย ผู้ป่วย HIV จิตเวช วัณโรค โรคหอบหืด/ถุงลมโป่งพอง

๘. แนวทางการบริหารยาผู้ป่วยใน การกำหนดวงรอบการบริหารยาผู้ป่วยใน และการบริหารยาฉีด

จึงประกาศมาเพื่อทราบ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๙

(นายชัยวุฒิ สุขสมกานวงศ์)

นายแพทย์เชี่ยวชาญ (ด้านเวชกรรมป้องกัน) รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสะเดา